

Húsin til Björk:
Vulnicura
One Little
Indian, 2015

í Comiskey Park í Chicago í 1979 undir slagorðinum "Disco sucks!"

Eins og anti-disco viðhaldsmenn voru í øðini inn á disco rákið fyrri kvartari öld síðan, m.a. tí at tað hevði tætt sambond við svarta og samkynda mentan, eru nútíðar ummælarar í øðini inn á eina verð, ið er vónleyst spilt av einari fávitskutari hipp hopp yvirflóð. Tá verða gomlu rock hetjurnar drignar fram sum dømi um eina meira hæviska tilgongd, sum jú er paradoksalt og ikki serliga rock'n'roll.

Sanneh rundar av við at undirstrika, at tað er lættari at gremja seg um rockismu enn at sleppa av við hana. Tað ber bókstaviliga ikki til at berjast ímóti rockismu, tí alt málbrúkið kring rættvist stríð er sjálvt málið í rockismuni. Tíðin er tó komin til at halda uppát at halda, at allir seriosir rock sangir fara at varða í allar ævir, og at glinsuttir popp sangir av sær sjálvum eru at fata sum einnýtslutir.

"Popptimisma"

Í greinini 'The Perils of Poptimism' (2006) í tíðarritinum Slate Magazine skrivur journalisturin Jody Rosen eitt framhald av greinini hjá Sanneh. Han ger vart við, at "rockisma" sum so ikki er nakað nýtt, og at hugtakið í roynd og veru kann brúkast sum karmur um, hvussu hugskot um smakk og autenticitet hava ávirkað skrivning og tankar um tónleik gjøgnum árin. Øll,

ið hava roynt at greina millum høgt og lágt, list og skrambul, hitt fólka-autentiska mótvegis tí syntetiskt-massaframleidda, hava á sín hátt verið "erka-rockistar".

Rosen kunngerð síðani nýggja hugtakið "poptimism". Hugtakið vendir gomlu hugsanunum á høvðið. Fyri ein "poptimist" eru popp framleiðarar líka týðningarmiklir sum rock autørar, og áðurnevnda Beyoncé hevur líka nógva seriosa viðgerð uppibornað sum Bruce Springsteen. At tilskriva skomm til popp njótingina er fyri popptimistin ein skammilig ger í sjálvum sær.

Rosen peikar á, at henda gongdin ikki er komin óvæntað: hvørt nýtt ættarlið av ummælarum kemur inn og rættar uppá óhógvíð hjá teim undanfarnu, og í nýggjari tíð er popp tónleikurin vordin domineraður av ljóðliga uppfinnsamum hipp hopp og dance tónleiki, meðan kommersiella megin og mentanarlíga ávirkanin frá rock tónleikinum er minkað.

Eín boðskap til ungar gentur

Í áðurnevndu samrøðu kemur Björk við einum boðskapi: "Eg ynski at stuðla ungum gentum sum eru í 20'unum og siga teimum: tað er ikki bara nakað sum tit ímynda tykkum. Tað er hart. Alt sum ein drongur sigur eina ferð, mást tú siga fimm ferðir. Gentur í dag standa eisini yvir fyri ymiskum trupulleikum. Eg eri sek í einum: eftir at hava verið tann einasta gentan í tónleikabólkum í 10 ár, lærði eg – uppá tann harða mátan – at um eg skuldi

hava míni hugskot í gjøgnum, so mátti eg lata sum um at teir – mennirnir – høvdu fingið hugskotini." Víðari vísir hon á, at tað snýr seg nógv um hvat fólk siggja á pallinum: eina kvinnu, ið syngur og menn, ið spæla uppá ljóðføri. Tó sigur hetta einki um hvør arbeiðsgongdin hevur verið handan leiktjöldini, og enn minni um hvør er upphavsfólk til listarligu hugsjónina, ið drívur verkið.

Nú eitt kvøldið voru Grammy Awards í USA. Sangarin og sangskrivarin Beck vann "Album of the year" fyri plátuna Morning Phase. Áðurnevndi Kanye West var skjótur úti við síni ónøgd um at Beyoncé ikki vann. Tað tók ikki langa tíð til greinir sóust á netinum, har tað m.a. var ført fram, at Beck hevði meira uppiborið at vinna tí at hann "skrivar sínar egnu sangir" og "spælir uppá fleiri ljóðføri" enn Beyoncé. Her spøkir tann gamla rockistiska hugsanin aftur. Hvør rætti vinnarin er í einum miðla- og ídnaðarshowi sum Grammy Awards er ilt at siga, men tað slepst ikki uttanum, at plátan hjá Beyoncé verður mett at vera hennara besta higartil, og er at fata sum eitt multimedialt meistaraverk innan modernaðan popp tónleik. So kann tað gera tað sama hvussu nógvir samstarvsvælager hava verið inniyvir framleiðsluni handan leiktjöldini. Beyoncé er ein framskygd listakvinna, og feminisma er komin fyri at vera.